

Vrijkomend lijfrente- kapitaal bij leven

Keuzemogelijkheden en belastingregels

Wat leest u in deze brochure?

Inleiding en leeswijzer	3
01 Pre-Brede Herwaardering	4
1a. Periodieke uitkeringen	4
1b. Afkopen/uitkering ineens	6
1c. Verder sparen	7
02 Brede Herwaardering	9
2a. Periodieke uitkeringen	10
2b. Afkopen/uitkering ineens	11
2c. Verder sparen	11
03 Wet Inkomstenbelasting 2001	13
3a. Periodieke uitkeringen	13
3b. Afkopen/uitkering ineens	18
3c. Verder sparen	19
04 Goed om te weten	23
Contact met Apeldoorn	24

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

U heeft kapitaal opgebouwd in een product voor een aanvulling op uw AOW en pensioen. Dit kapitaal komt binnenkort vrij. U kunt het laten uitkeren of verder laten groeien. Wat het beste bij u past?

Dat hangt af van uw wensen, uw situatie, het soort lijfrenteproduct en welke belastingregels er gelden voor uw huidige product. Vooral de belastingregels bepalen welke mogelijkheden u heeft. En wat de gevolgen zijn van uw keuze.

Niet alle lijfrenteproducten zijn namelijk hetzelfde. Dit komt doordat de belastingregels tussentijds zijn aangepast. Voor oude lijfrenteproducten gelden andere regels dan voor nieuwe lijfrenteproducten.

Belastingregels

Informeer altijd bij de aanbieder welke belastingregels voor uw product gelden. Of neem voor meer informatie contact met ons op.

Leeswijzer

De belastingregels bepalen wat u kunt doen met uw vrijkomend lijfrentekapitaal. Welke belastingregels (belastingregime) er gelden voor uw lijfrentekapitaal, is onder meer afhankelijk van de datum waarop uw lijfrentepolis of kapitaalverzekering is afgesloten. Kijk in het schema hieronder welk belastingregime er waarschijnlijk geldt voor uw lijfrentekapitaal. Er zijn echter veel bijzondere situaties en uitzonderingen op de regels. Informeer daarom altijd bij de aanbieder welk belastingregime voor uw product van toepassing is. Of neem voor meer informatie contact met ons op.

Welke belastingregels gelden er voor uw lijfrentekapitaal?

Wanneer sloot u het product af?	Belastingregime
Voor 16 oktober 1990	pre-Brede Herwaardering
16 oktober – 31 december 1991	Brede Herwaardering Heeft u de verzekering tegen een eenmalige koopsom afgesloten of de verzekering voor 1 januari 1992 premievrij gemaakt? Dan valt uw lijfrente onder de pre-Brede Herwaardering.
1 januari 1992 – 31 december 2000	Brede Herwaardering
1 januari 2001 of later	Wet Inkomstenbelasting 2001

Belangrijk: heeft u het kapitaal eerder overgedragen naar het lijfrenteproduct dat nu vrijkomt? Dan geldt de ingangsdatum van het oorspronkelijke product.

01

Pre-Brede Herwaardering

Regime pre-Brede Herwaardering lijfrente (pre-BHW, tot 1992) 'oud regime' of 'kapitaalverzekering met lijfrenteclausule'

Als hoofdregel geldt dat uw lijfrente onder de belastingregels van de pre-BHW valt als de lijfrenteverzekering:

- tegen premiebetaling is afgesloten op of voor 15 oktober 1990 en de premies niet meer zijn verhoogd na 1991, of
- tegen premiebetaling is afgesloten na 15 oktober 1990 en voor 1 januari 1992 en de verzekering premievrij is gemaakt voor 1 januari 1992, of
- is afgesloten tegen een eenmalige koopsom voor 1 januari 1992.

Het gaat om de oorspronkelijke ingangsdatum van de verzekering. Mogelijk is uw huidige verzekering een voortzetting van een oudere verzekering. U heeft misschien ooit de waarde van een oude verzekering overgedragen naar uw huidige verzekering zonder dat u over de waarde belasting hoefde te betalen. Het gaat dan om de ingangsdatum van die oude verzekering. Heeft u de waarde van meerdere lijfrenteverzekeringen in uw huidige verzekering ondergebracht? En lag de ingangsdatum van 1 of meer van die oude verzekeringen na de hierboven genoemde datums? Dan is de kans groot dat uw huidige verzekering niet meer onder de regels van het pre-BHW regime valt. De aanbieder van uw huidige lijfrenteverzekering kan u zekerheid geven over het belastingregime dat geldt voor die verzekering.

1a. Periodieke uitkeringen

U kunt periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen bij een bank of verzekeraar. Dit is een reeks uitkeringen die vast en gelijkmatig is. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar.

1a.1 Periodieke uitkeringen bij een bank

Laat u het lijfrentekapitaal periodiek uitkeren via een lijfrenterekening bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het oude/pre-BHW regime. De nieuwe regels van het regime Wet IB 2001 gelden dan. De regels van het oude regime zijn soepeler dan die van het nieuwe regime. Enkele belangrijke verschillen zijn:

- Onder het oude regime kunt u voor kortere looptijden kiezen dan bij het nieuwe regime.
- Bij het oude regime kunt u de uitkeringen belastingvriendelijk schenken aan anderen.
- Als u tijdens de uitkeerfase bij een oud regime de waarde in 1 keer laat uitkeren, betaalt u hierover geen fiscale boete. Bij het nieuwe regime geldt een fiscale boete van maximaal 20% van het bedrag dat in 1 keer wordt uitgekeerd. Vaak zal de verzekeraar afkoop tijdens de uitkeerfase niet toestaan.

De regels rondom de uitkeringen bij de bank leest u in de informatie onder [Wet IB 2001 lijfrente box 1 – periodieke uitkeringen bij een bank](#).

Wilt u met lijfrentekapitaal uit een pre-BHW lijfrente-verzekering bij een bank een periodieke lijfrente-uitkering aankopen? Dan geldt er geen maximum leeftijd. Normaal mag u onder het regime Wet IB 2001 geen periodieke uitkeringen aankopen als u meer dan 5 jaar geleden de AOW-leeftijd heeft bereikt. Hierop geldt een uitzondering als u al ouder bent en u kapitaal uit een pre-BHW lijfrente periodiek wilt laten uitkeren.

1a.2 Periodieke uitkeringen bij een verzekeraar

U kunt het lijfrentekapitaal storten bij een verzekeraar en daarvoor periodieke uitkeringen aankopen. Deze uitkeringen vallen onder het regime van de pre-BHW. Voor de Belastingdienst geldt geen maximale of minimale leeftijd waarop u deze uitkeringen aankoopt. De verzekeraar bij wie u uw uitkeringen aankoopt, kan wel een leeftijdsgrens stellen.

Uitkeringsvorm

U kunt kiezen voor tijdelijke en levenslange uitkeringen. Bij tijdelijke uitkeringen is de minimale looptijd afhankelijk van uw leeftijd op het moment dat u de uitkeringen aankoopt. Er geldt een looptijd die afhankelijk is van een 1% sterftekans. De aanbieder van de uitkeringen kan de minimale looptijd bepalen.

Kiest u voor levenslange lijfrente-uitkeringen?

Dan lopen de uitkeringen door tot de verzekerde overlijdt (bij 2 verzekerden: tot beide verzekerden overleden zijn). Zie ook de informatie onder 'overlijden tijdens de uitkeerfase'.

Er geldt geen maximum voor de hoogte van de uitkeringen.

Overlijden tijdens de uitkeerfase

U moet een 'verzekerde lijf' (een verzekerde) aanwijzen voor de uitkeringen. Dat kunt u zelf zijn. Maar bij een pre-BHW lijfrente kan dat ook iemand anders zijn.

Bij uitkeringen met een afgesproken vaste einddatum geldt dat de uitkeringen doorlopen tot de vaste einddatum. Maar overlijdt de verzekerde voor die vaste datum? Dan stoppen op dat moment ook de uitkeringen. U kunt vaak ook 2 verzekerden aanwijzen. Overlijdt 1 van de verzekerden voor de vaste einddatum? Dan lopen de uitkeringen nog gewoon door tot die vaste einddatum. Maar als de langstlevende ook vóór de vaste einddatum overlijdt, stoppen de uitkeringen op dat moment.

Bij een levenslange lijfrente stoppen de uitkeringen niet op een vast afgesproken tijdstip. Ze stoppen pas als de verzekerde overlijdt. Bij 2 verzekerden stoppen de uitkeringen als de langstlevende overlijdt.

Let op: u loopt de kans een deel van uw lijfrentekapitaal te verliezen als de verzekerde(n) vroeg overlijdt/overlijden. Wijst u bijvoorbeeld alleen uzelf aan als verzekerde en overlijdt u na de 1^e uitkering? Dan stoppen de uitkeringen. Het kapitaal dat u heeft ingelegd en nog niet tot uitkering is gekomen, is voor de verzekeringsmaatschappij. Uw erfgenamen lopen dit geld mis. U kunt dit voorkomen door een [overlijdensrisicoverzekering](#) te sluiten. U kunt daarmee bijvoorbeeld het bedrag van uw inleg verzekeren. U kunt daarbij afspreken dat het verzekerde bedrag daalt met elke uitkering die u wel ontvangt.

Inkomsten- en loonbelasting

De premies die in het verleden zijn betaald, waren meestal aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. De uitkeringen zijn daarom belast met inkomstenbelasting in box 1. De verzekeraar die de uitkeringen doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkeringen. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

De verzekeraar moet ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet inhouden op de uitkeringen en dit afdragen aan de Belastingdienst.

Afkopen tijdens de uitkeerfase

U kunt tijdens de uitkeerfase bij de meeste verzekeraars de waarde die in de verzekering zit, niet ineens opnemen (afkopen). Staat de verzekeraar dit wel toe? Dan moet u over de afkoopwaarde inkomstenbelasting in box 1 betalen op het moment dat u de afkoopwaarde ontvangt. De verzekeraar houdt loonbelasting in over de uitgekeerde waarde. Die kunt u dan verrekenen met de inkomstenbelasting.

Schenken kan

De uitkeringen kunt u ook schenken aan een ander. Bijvoorbeeld uw kind of kleinkind, maar ook aan een vriend. U koopt dan een periodieke lijfrente-uitkering en wijst de ander aan als de begunstigde voor de uitkeringen. U kunt vaak tijdens de looptijd deze begunstigde weer wijzigen. Zo houdt u controle over wie de uitkeringen ontvangt.

Belastingvriendelijk schenken

De uitkeringen worden met inkomstenbelasting belast bij de ontvanger. U kunt een ontvanger kiezen met een laag inkomen. Die heeft daardoor een laag belastingtarief. De uitkeringen worden dan tegen een laag tarief belast met inkomstenbelasting.

Let op: schenkt u de uitkeringen aan kinderen onder de 18 jaar? Dan worden de uitkeringen niet bij hen belast, maar bij hun ouder(s). Mogelijk betalen de ouders een hoger tarief in box 1. Een schenking aan uw partner is vaak toch bij uzelf belast. Er wordt wel gezegd dat als u uw uitkeringen aan uw partner laat toekomen, de uitkeringen ook bij de partner belast zijn. De Belastingdienst is het daar lang niet altijd mee eens. De Belastingdienst stelt dat in veel gevallen de uitkeringen toch bij uzelf belast zijn.

Koopt u zelf de periodieke uitkeringen aan?
En schenkt u die uitkeringen door een ander als

begunstigde aan te wijzen? Dan betaalt de ontvanger hierover geen schenkbelasting. Het maakt niet uit hoe hoog de uitkeringen zijn.

Wat mag u volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

U mag, volgens de belastingregels, de waarde van uw periodiek uitkerende lijfrente-verzekering niet verpanden aan een schuldeiser. U kunt uw verzekering bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor uw hypotheekschuld. U mag de (rechten op de) verzekering niet overdragen aan een bedrijf of stichting. Doet u dit wel, dan wordt de waarde op dat moment belast met inkomstenbelasting in box 1.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

U mag uw lijfrentekapitaal alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. U mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kunt u bijvoorbeeld uw lijfrentekapitaal dat vrijkomt bij een verzekeraar niet omzetten in een lijfrenteproduct bij uw eigen (pensioen- of stamrecht) B.V.

1b. Afkopen/uitkering ineens

U kunt het lijfrentekapitaal op einddatum ineens laten uitkeren. We noemen dit ook wel afkopen: u koopt namelijk de lijfrente-verbodplichting af.

Inkomsten- en loonbelasting

De hele uitkering is belast met inkomstenbelasting in box 1 op het moment dat u de uitkering ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt uw verzekeraar het geld pas over in het volgende jaar? Dan is het geld belast in dat volgende jaar.

De verzekeraar die de uitkering doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

Uitkering ineens aan een ander?

Bent u de verzekeringnemer van een pre-BHW lijfrenteverzekering die binnenkort de einddatum bereikt? En wilt u dat de uitkering ineens toekomt aan iemand anders dan u zelf? Let dan goed op wie op dit moment als begunstigde op de verzekering staat. Staat u daar zelf op en geeft u de verzekeraar opdracht om het kapitaal ineens uit te keren aan een ander? Dan bent u zelf inkomstenbelasting verschuldigd over de uitkering. De netto-uitkering (na inhouding van loonbelasting) die wordt gedaan aan de ander, kan vervolgens belast zijn met schenkbelasting.

Staat de ander als begunstigde op de verzekering die binnenkort de einddatum bereikt? Dan mag die persoon kiezen voor een uitkering ineens. U kunt dit niet doen voor die ander. De uitkering is dan ook bij die ander met inkomstenbelasting belast. Het hele beschikbare lijfrentekapitaal (dus voor inhouding van loonbelasting) kan belast zijn met schenkbelasting. Niet alle verzekeraars keren op uw verzoek aan iemand anders uit wanneer u zelf als begunstigde op de polis staat.

Hoe hoger de uitkering ineens is, hoe hoger ook het tarief van de inkomstenbelasting. En hoe meer belasting er dus moet worden betaald.

1c. Verder sparen

U kunt verder sparen (of beleggen) met het kapitaal dat nu vrijkomt. Dit kan bij een verzekeraar en vaak ook bij een bank (of beleggingsinstelling).

U kunt soms verder sparen door de looptijd van uw huidige verzekering te verlengen. Of u gebruikt het vrijkomende kapitaal als storting in een nieuwe lijfrenteverzekering, - spaarrekening of - beleggingsrecht zonder dat u op dat moment inkomstenbelasting betaalt. We noemen dat ook wel een kapitaal- of waardeoverdracht. Het kapitaal dat u overdraagt, kunt u niet als lijfrentepremie voor uw nieuwe lijfrenteproduct aftrekken voor de inkomstenbelasting.

Als u verder spaart, beslist u in de toekomst opnieuw wat u met het dan vrijkomende kapitaal doet.

1c.1 Verder sparen bij een bank of beleggingsinstelling

Brengt u het lijfrentekapitaal onder in een lijfrentespaarproduct bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het regime pre-BHW en gelden de nieuwe regels van het regime Wet IB 2001. De regels van het oude regime zijn soepeler dan de regels van het nieuwe regime.

Enkele belangrijke verschillen zijn:

- Onder het oude regime kunt u voor periodieke uitkeringen kortere looptijden kiezen dan bij het nieuwe regime.
- Bij het oude regime kunt u periodieke uitkeringen belastingvriendelijk schenken aan anderen.
- Als u onder de regels van het oude regime de waarde van de verzekering wilt afkopen, betaalt u hierover geen fiscale boete. Bij het nieuwe regime moet u vaak wel een fiscale boete (maximaal 20%) betalen.

Voor de regels rondom verder sparen bij de bank verwijzen wij u naar de informatie bij [Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen](#) en [Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij bank](#). U kunt niet meer verder sparen bij een bank als u 5 kalenderjaren of langer geleden uw AOW-leeftijd heeft bereikt.

1c.2 Verder sparen bij een verzekeraar

U kunt bij een verzekeraar verder sparen met uw lijfrentekapitaal. De regels van het regime pre-BHW blijven normaal gesproken van toepassing. U kiest een nieuwe einddatum waar de Belastingdienst verder geen regels aan stelt. Als u weer inlegt op de nieuwe (of verlengde) verzekering, zijn de premies niet meer aftrekbaar.

Wilt u toch graag verder sparen en nieuwe premies betalen? En die premies in aftrek brengen voor de inkomstenbelasting? Dan kunt u ook uw verzekering verlengen of de waarde overdragen in een nieuwe verzekering.

Hierop blijven dan de oude regels van toepassing. Daarnaast kunt u dan een nieuwe verzekering of lijfrentespaarrekening afsluiten. Op die nieuwe verzekering of rekening legt u dan de premie in. Hierop is het nieuwe regime Wet IB 2001 van toepassing. Voor de regels van het regime Wet IB 2001 verwijzen wij naar de informatie bij [Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij een verzekeraar](#).

Verder laten sparen door een ander?

Bent u de verzekeringnemer van een pre-BHW lijfrenteverzekering die binnenkort de einddatum bereikt? En heeft u iemand anders als begunstigde aangewezen voor het vrijkomende kapitaal? Dan kan alleen die ander beslissen wat hij met het kapitaal doet. Dus alleen die ander kan kiezen of hij

verder spaart of niet. Ook moet die ander mogelijk schenkbelasting betalen over het hele kapitaal op het moment dat de verzekering de einddatum bereikt. U kunt alleen kiezen wat er met het kapitaal gebeurt als u zelf de begunstigde bent van de verzekering op de dag dat die de einddatum bereikt.

Overlijden tijdens de uitstelfase

Spaart u verder maar overlijdt u voor de nieuwe einddatum? Dan komt de waarde van de verzekering op dat moment toe aan de persoon (of personen) die u daarvoor als begunstigde(n) heeft aangewezen. U moet namelijk bij uw nieuwe verzekering (of als u uw huidige verzekering verlengt) aan de verzekeraar aangeven wie op de einddatum en bij tussentijds overlijden de uitkering krijgt.

02

Brede Herwaardering

Regime Brede Herwaardering lijfrente (BHW, van 1992 tot 2001)

Heeft u een lijfrente-verzekering waarvoor u premies kon aftrekken? En ligt de oorspronkelijke ingangsdatum tussen 1 januari 1992 en 31 december 2000? Dan valt uw verzekering waarschijnlijk onder de regels van het regime BHW. Ligt de ingangsdatum na 15 oktober 1990 en sloot u de verzekering destijds af tegen periodieke premiebetaling? En heeft u die premiebetaling voortgezet na 1991? Ook dan valt u waarschijnlijk onder de regels van het regime BHW. Op uw polis staat meestal een verwijzing naar artikel 45, lid 1, onder g, Wet IB 1964 als de verzekering valt onder het regime BHW.

Het kan ook dat u of uw verzekeraar in of na 2001 heeft gekozen om de belastingregels van het nieuwe regime van de Wet IB 2001 toe te passen. Op de polis of in de verzekeringsvoorwaarden staat dan een verwijzing naar artikel 3.125 Wet IB 2001.

De aanbieder van uw huidige lijfrente-verzekering kan u zekerheid geven over het belastingregime dat geldt voor uw lijfrente-verzekering.

De mogelijkheden die u heeft met een lijfrentekapitaal van het regime BHW zijn bijna gelijk aan de mogelijkheden onder het regime Wet IB 2001. Ook de gevolgen van elke keuze zijn bijna hetzelfde.

2a. Periodieke uitkeringen

U kunt periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen bij een bank of bij een verzekeraar. Dit is een reeks uitkeringen die vast en gelijkmatig is. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar.

Volgens de Belastingdienst moeten uw periodieke uitkeringen uiterlijk starten in het 5^e kalenderjaar na het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Wordt u bijvoorbeeld op 15 november 2019 65 jaar? Dan bereikt u onder de huidige AOW-regels op 15 november 2021 uw AOW-leeftijd. Uw periodieke uitkeringen moeten dan uiterlijk ingaan in

2026 (= 2021 + 5). Komt uw lijfrentekapitaal van het regime BHW pas vrij in het 5^e jaar na het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt? Dan mogen de uitkeringen ook nog in het volgende jaar starten.

Hierop is een uitzondering. Komt het lijfrentekapitaal pas vrij na het 5^e jaar na het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt? En was deze einddatum van de opbouwfase al vastgelegd in de lijfrenteovereenkomst op 1 januari 2001? Dan mag u toch nog periodieke uitkeringen aankopen. Is het al langer dan 5 jaar geleden dat u uw AOW-leeftijd bereikte? En bereikt uw lijfrente-verzekering van het regime BHW nu pas de einddatum? En was deze einddatum van de opbouwfase nog niet vastgelegd in de lijfrenteovereenkomst op 1 januari 2001? U heeft dan na 1 januari 2001 de einddatum van de opbouwfase nogmaals verlengd. Overleg met uw huidige aanbieder wat u kunt doen.

2a.1 Periodieke uitkeringen bij een bank

Laat u het lijfrentekapitaal periodiek uitkeren via een lijfrenterekening bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het regime BHW. De regels van het regime Wet IB 2001 gelden dan. Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor periodieke uitkeringen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. De regels rondom de uitkeringen bij de bank leest u in de informatie bij [Wet IB 2001 lijfrente box 1 – periodieke uitkeringen bij bank](#).

2a.2 Periodieke uitkeringen bij een verzekeraar

Laat u het lijfrentekapitaal periodiek uitkeren via een lijfrente-verzekering bij een verzekeraar? Dan blijven de belastingregels van het regime BHW gelden. Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor periodieke uitkeringen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. Voor de regels rondom de periodieke uitkeringen van een lijfrente van het regime BHW bij een verzekeraar, verwijzen wij daarom naar de informatie bij [Wet IB 2001 lijfrente box 1 – periodieke uitkeringen bij verzekeraar](#).

2b. Afkopen/uitkering ineens

U kunt het lijfrentekapitaal op einddatum ineens aan u zelf laten uitkeren. We noemen dit ook wel afkopen: u koopt namelijk de lijfrenteverplichting af. Een afkoop heeft gevolgen voor de belasting.

Inkomsten- en loonbelasting

Als u afkoopt, moet u belasting betalen over de uitkering. Hoeveel belasting u precies moet betalen, is afhankelijk van de vraag of uw lijfrente een grote of kleine lijfrente is.

Afkoop kleine lijfrente

Is uw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan het grensbedrag € 4.404,- in 2019? Dan noemen we dit een 'kleine lijfrente'. Is uw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan de grens? En heeft u nog meer lijfrentekapitaal van het regime Wet IB 2001 of regime BHW bij dezelfde verzekeraar? En is het totale kapitaal daarvan hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit toch een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerende lijfrenteverzekering zit, telt niet mee.

Als u een kleine lijfrente afkoopt, betaalt u inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat u deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt uw aanbieder het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar.

Uw huidige aanbieder moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is gebaseerd op de tabel bijzondere beloningen. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

Afkoop grote lijfrente

Is het vrijkomende kapitaal hoger dan het grensbedrag € 4.404,- in 2019? Of heeft u meerdere lijfrenteverzekeringen bij dezelfde verzekeraar die vallen onder de regels van het regime BHW of Wet IB 2001? En is het totaal van die kapitalen hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerende lijfrenteverzekering zit, telt niet mee.

Koopt u een grote lijfrente (of een deel daarvan) af? Dan betaalt u inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat u deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt uw aanbieder het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar.

Behalve de inkomstenbelasting betaalt u ook een fiscale boete. Deze boete heet revisierente. Die is maximaal 20% van het kapitaal dat ineens wordt uitgekeerd.

Uw verzekeraar moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is bij een grote lijfrente altijd 52%. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt vervolgens bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

2c. Verder sparen

U kunt verder sparen (of beleggen) met het kapitaal dat vrijkomt. Dit kan bij een bank (of beleggingsinstelling) of bij een verzekeraar. Verder sparen kan alleen als u korter dan 5 jaar geleden uw AOW-leeftijd bereikte. De einddatum van een (nieuw) lijfrentespaarproduct mag namelijk niet later liggen dan in het 5^e jaar na het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt.

U kunt soms verder sparen door de looptijd van uw huidige product te verlengen. Of u gebruikt het vrijkomende kapitaal als storting in een nieuwe lijfrenteverzekering, - spaarrekening of -beleggingsrecht zonder dat u op dat moment inkomstenbelasting betaalt. We noemen dat ook wel een kapitaal- of waardeoverdracht.

Het kapitaal dat u overdraagt, kunt u niet als lijfrentepremie voor uw nieuwe lijfrenteproduct aftrekken voor de inkomstenbelasting.

Als u verder spaart, beslist u in de toekomst opnieuw wat u met het vrijkomende kapitaal doet.

2c.1 Verder sparen bij een bank of beleggingsinstelling

Brengt u het lijfrentekapitaal onder in een lijfrentespaarproduct bij een bank? Dan vervallen de belastingregels van het regime BHW. De regels van het regime Wet IB 2001 gelden dan. Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor verder sparen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. Behalve dat u nieuwe premies onder het regime Wet IB 2001 mogelijk af kunt trekken voor de inkomstenbelasting.

Voor de regels rondom verder sparen bij de bank verwijzen wij u naar de informatie bij [Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen](#) en [Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij bank](#).

2c.2 Verder sparen bij een verzekeraar

Spaart u verder bij een verzekeraar? Dan blijven de regels van het regime BHW normaal gesproken van toepassing. Als u weer inlegt op de nieuwe (of verlengde) verzekering, zijn de premies niet meer aftrekbaar. Wilt u toch de mogelijkheid hebben nieuwe premies in aftrek te brengen voor de inkomstenbelasting? Dan kunt u uw verzekeraar vragen de regels van het regime Wet IB 2001 toe te passen op uw nieuwe of verlengde lijfrenteverzekering.

Er zijn bijna geen verschillen in de regels voor verder sparen tussen het regime BHW en het regime Wet IB 2001. Behalve dan voor de mogelijkheid tot aftrek van nieuwe premies.

Voor de regels rondom verder sparen bij de verzekeraar verwijzen wij u daarom naar de informatie bij [Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen](#) en [Wet IB 2001 lijfrente box 1 - verder sparen bij verzekeraar](#).

03

Wet Inkomstenbelasting 2001

Regime Wet Inkomstenbelasting 2001

(Wet IB, vanaf 2001)

Ligt de oorspronkelijke ingangsdatum van uw lijfrente verzekering na 31 december 2000? Dan valt uw verzekering onder de regels van het regime Wet IB 2001. Het kan ook dat uw lijfrente verzekering onder het regime 'Wet IB 2001' valt als de oorspronkelijke ingangsdatum voor 2001 ligt. U, of uw maatschappij, heeft dan in het verleden gekozen voor een overgang van de verzekering naar het regime 'Wet IB 2001'. Op de polis of in de verzekeringsvoorwaarden staat dan een verwijzing naar artikel 3.125 Wet IB 2001. De aanbieder van uw huidige lijfrente verzekering kan u zekerheid geven over het belastingregime dat geldt voor uw lijfrente verzekering.

Heeft u een lijfrentespaarrekening of lijfrente-beleggingsrecht? Dan valt deze altijd onder het regime Wet IB 2001.

3a. Periodieke uitkeringen

U kunt periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen bij een bank of bij een verzekeraar. Dit is een reeks uitkeringen die vast en gelijkmatig is. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar. Als u periodieke lijfrente-uitkeringen aankoopt, blijven de regels van het regime Wet IB 2001 gelden. De uitkeringen moeten altijd uiterlijk starten in het 5^e kalenderjaar na het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Wordt u bijvoorbeeld op 15 november 2019 65 jaar? Dan bereikt u onder de huidige AOW-regels op 15 november 2021 uw AOW-leeftijd. Uw periodieke uitkeringen moeten dan uiterlijk ingaan in 2026 (= 2021 + 5). Komt uw lijfrentekapitaal van het regime

Wet IB 2001 pas vrij in het 5^e jaar na het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt? Dan mogen de uitkeringen ook nog in het volgende jaar starten.

3a.1 Periodieke uitkeringen bij een bank

Koopt u bij een bank lijfrente-uitkeringen aan? Dan stort u het vrijkomende lijfrentekapitaal op een lijfrentespaarrekening met uitkeringen. Over deze inleg ontvangt u rente op de rekening en daarmee stijgt het tegoed. Het tegoed op deze rekening daalt elke keer met het bedrag dat wordt uitgekeerd. Het tegoed loopt zo langzaam leeg totdat er op de afgesproken einddatum geen tegoed meer is. De rekening eindigt dan. U kunt de uitkeringen alleen voor u zelf aankopen. De uitkeringen komen dus aan u als rekeninghouder toe.

Uitkeringsvorm

U kunt bij de bank kiezen uit 3 uitkeervormen/ looptijden:

- Tijdelijke oudedagslijfrente
- 20 jaarslijfrente vanaf het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt
- 20 jaars plus lijfrente

Tijdelijke oudedagslijfrente

De totale looptijd van de uitkeringen van een tijdelijke oudedagslijfrente is minimaal 5 jaar. De maximale uitkering per jaar is dan € 21.741,- (wettelijk maximum voor 2019). Dit geldt voor al uw tijdelijke oudedagslijfrentes bij verzekeraars en banken samen.

Hoe langer de looptijd van de uitkeringen, hoe lager de hoogte van elke periodieke uitkering. Van hetzelfde vrijkomende kapitaal moeten namelijk meer uitkeringen gedaan worden.

De uitkeringen mogen pas ingaan vanaf het jaar dat u uw AOW-leeftijd bereikt. Hierop geldt een uitzondering. Heeft u al lijfrentekapitaal opgebouwd vóór 2014? Dan mag u een tijdelijke oudedagslijfrente aankopen vóór het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Maar de uitkeringen mogen nooit eerder ingaan dan het jaar waarin u 65 wordt. Bij deze uitzondering gelden de volgende regels:

- Heeft u op uw vrijkomende lijfrenteproduct niet ingelegd na 31 december 2013? Dan mag u het hele kapitaal daarvan gebruiken voor een tijdelijke oudedagslijfrente die start vóór het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Dus voor het tegoed per 31 december 2013 en het vanaf 31 december 2013 opgebouwde rendement.
- Heeft u op uw vrijkomende lijfrenteproduct nog inleg gedaan na 31 december 2013? Dan mag u alleen voor de waarde op 31 december 2013 van dit product een tijdelijke oudedagslijfrente kopen die start vóór het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Voor het overige deel moet u een andere keuze maken. Bijvoorbeeld verder sparen, ineens tot uitkering laten komen of een periodieke uitkering met een langere looptijd.

20 jaars lijfrente

Vanaf het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt, kunt u kiezen voor een lijfrente zonder maximumuitkering per jaar. De looptijd van deze uitkeringen is minimaal 20 jaar. Deze vorm lijkt op de levenslange oudedagslijfrente bij de verzekeraar. Maar het is niet precies hetzelfde: de uitkeringen bij de bank gaan altijd door tot de afgesproken einddatum. De uitkeringen bij de verzekeraar stoppen bij overlijden.

20 jaars plus lijfrente

Ontvangt u graag uw eerste uitkering bij de bank vóór het kalenderjaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt? En kunt u geen gebruikmaken van de uitzondering van de tijdelijke oudedagslijfrente? Dan is de minimale looptijd 20 jaar plus het aantal jaren tussen het moment van de 1^e uitkering en het moment waarop u uw AOW-leeftijd bereikt.

Een voorbeeld:

Duurt het op de dag van uw 1^e uitkering nog 2 jaar en 4 maanden voordat u uw AOW-leeftijd bereikt? Dan is in uw geval de minimale looptijd 23 jaar (20 + 3, afronding in hele jaren naar boven). Een langere looptijd mag natuurlijk ook. Er geldt geen maximum voor de uitkering van deze lijfrentevorm.

Ook deze vorm lijkt op de levenslange oudedagslijfrente bij de verzekeraar. Maar het is niet precies hetzelfde: de uitkeringen bij de bank gaan altijd door tot de afgesproken einddatum. De uitkeringen bij de verzekeraar stoppen bij overlijden.

Overlijden tijdens de uitkeerfase

Overlijdt u tijdens de looptijd van de periodieke uitkeringen? Dan valt het tegoed op uw rekening op dat moment in uw nalatenschap. Bent u getrouwd of geregistreerd partner? En hoort de rekening tot het gezamenlijk vermogen? Dan komt ook een deel toe aan uw partner. Uw tegoed gaat bij de bank dus niet verloren als u overlijdt tijdens de uitkeerfase.

Volgens de belastingregels moeten uw erfgenamen (en eventueel uw partner) de periodieke uitkeringen voortzetten zoals met u afgesproken is. Zij moeten de afgesproken looptijd aanhouden. In feite blijven de uitkeringen doorlopen, maar dan verdeeld over de erfgenamen en eventueel uw partner.

Uw nabestaanden mogen, op een enkele uitzondering na, niet naar eigen keuze het tegoed /de uitkeringen onderling verdelen. Zij moeten de uitkeringen overnemen in dezelfde verhouding als zij recht hebben op de hele nalatenschap. Verdelen ze de uitkeringen toch op een andere manier? Dan moeten ze belasting betalen over het tegoed dat ze eigenlijk zouden moeten krijgen. Ook moeten ze dan een fiscale boete van maximaal 20% van de afkoopwaarde betalen. Dit heet revisierente.

Wilt u dat uw uitkeringen na uw overlijden aan een of meer specifieke nabestaanden toekomen? Zonder problemen voor de belasting? Dan kunt u dit in uw testament regelen. Uw notaris kan u daarbij helpen.

Inkomsten- en loonbelasting

De premies die in het verleden zijn betaald, waren meestal aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. De uitkeringen zijn daarom belast met inkomstenbelasting in box 1 op het moment dat u de uitkeringen ontvangt. De verzekeraar die de uitkeringen doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkeringen. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

De verzekeraar moet ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet inhouden op de uitkeringen en dit afdragen aan de Belastingdienst.

Afkopen tijdens de uitkeerfase

U kunt tijdens de uitkeerfase bij de meeste banken het tegoed, dat op dat moment nog op de lijfrenterekening staat, wel ineens opnemen (afkopen). Maar dan moet u wel over het hele tegoed inkomstenbelasting in box 1 betalen op het moment dat u dit tegoed ontvangt. De bank houdt loonbelasting in over de uitgekeerde waarde. Die kunt u verrekenen met de inkomstenbelasting.

Ook moet u een fiscale boete van maximaal 20% van de afkoopwaarde betalen. Dit heet revisierente.

Schenken is niet mogelijk.

De uitkeringen kunnen alleen aan u zelf toekomen. U kunt de uitkeringen niet aan iemand anders schenken. Alleen bij een scheiding kunt u de uitkeringen (of een deel daarvan) aan uw ex-partner laten toekomen. Daarvoor gelden wel bepaalde voorwaarden.

Wat mag u volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

U mag volgens de belastingregels het tegoed van uw lijfrenterekening niet afkopen. Ook mag u de uitkeringen niet aan iemand anders laten toekomen. Doet u dit wel, dan moet u ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over het tegoed. En u betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%. Dit is de revisierente.

Er zijn nog meer dingen die u niet mag doen met uw lijfrenterekening waaruit u periodieke uitkeringen krijgt. Doet u dat toch? Dan heeft dat dezelfde gevolgen voor uw inkomstenbelasting en de revisierente.

De rekening op naam van iemand anders zetten

U mag uw spaartegoed niet aan iemand anders geven of overmaken naar een andere spaar- of bankrekening. Bij een echtscheiding mag u soms wel (een deel van) uw spaartegoed aan uw ex-partner geven. Dit mag ook als u stopt met een geregistreerd partnerschap.

De rekening verpanden

U mag uw rekening niet verpanden aan een schuldeiser. U kunt uw rekening bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor uw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

U mag uw spaartegoed alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. U mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kunt u bijvoorbeeld uw spaartegoed niet omzetten in een lijfrenteproduct bij uw eigen B.V.

3a.2 Periodieke uitkeringen bij een verzekeraar

Koopt u bij een verzekeraar lijfrente-uitkeringen aan? Dan stort u het vrijkomende lijfrentekapitaal in een lijfrente-verzekering met periodieke uitkeringen. Dit wordt ook wel een direct ingaande lijfrente genoemd. De verzekeraar keert gedurende de afgesproken periode de uitkeringen uit. Daarna eindigt de verzekering.

Uitkeringsvorm

De uitkeringen die u aankoopt moeten vast en gelijkmatig zijn. Dat betekent dat de uitkeringen steeds even hoog zijn. En er zit steeds een gelijke periode tussen, bijvoorbeeld een maand of kwartaal maar maximaal een jaar.

U kunt bij de verzekeraar kiezen uit 3 uitkeervormen/looptijden:

- Tijdelijke oudedagslijfrente
- Overbruggingslijfrente
- Levenslange oudedagslijfrente

Tijdelijke oudedagslijfrente

De totale looptijd van de uitkeringen van een tijdelijke oudedagslijfrente is minimaal 5 jaar. De maximale uitkering per jaar is dan € 21.741,- (wettelijk maximum voor 2019). Dit geldt voor al uw tijdelijke oudedagslijfrentes bij verzekeraars en banken samen.

Hoe langer de looptijd van de uitkeringen, hoe lager elke periodieke uitkering wordt. Van het zelfde vrijkomende kapitaal moeten namelijk meer uitkeringen gedaan worden.

De uitkeringen mogen pas ingaan vanaf het jaar dat u uw AOW-leeftijd bereikt. Hierop geldt een uitzondering. Heeft u voor 2014 lijfrentekapitaal opgebouwd? Dan mag u een tijdelijke oudedagslijfrente aankopen vóór het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Maar de uitkeringen mogen nooit eerder ingaan dan het jaar waarin u 65 wordt.

Bij deze uitzondering gelden de volgende regels:

- Heeft u op uw vrijkomende lijfrenteproduct niet ingelegd na 31 december 2013? Dan mag u het hele kapitaal daarvan gebruiken voor een tijdelijke oudedagslijfrente die start vóór het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Dus voor het tegoed per 31 december 2013 en de vanaf 31 december 2013 opgebouwde rente.
- Heeft u op uw vrijkomende lijfrenteproduct nog inleg gedaan na 31 december 2013? Dan mag u alleen voor de waarde op 31 december 2013 van dit product een tijdelijke oudedagslijfrente kopen die start vóór het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Voor het overige deel moet u een andere keuze maken. Bijvoorbeeld verder sparen, ineens tot uitkering laten komen of een periodieke uitkering met een langere looptijd.

Overbruggingslijfrente

U kunt deze uitkeringsvorm alleen kiezen als u voor 2006 een lijfrente verzekering heeft afgesloten en dus voor 2006 lijfrentekapitaal heeft opgebouwd. De maximale uitkering per jaar is € 63.288,- (in 2019). Dit geldt voor al uw overbruggingslijfrentes bij elkaar.

De uitkeringen uit een overbruggingslijfrente kunnen op elk moment starten. De uitkeringen moeten eindigen in een van deze 3 kalenderjaren:

- het jaar dat u met pensioen gaat, of
- het jaar waarin u 65 wordt, of
- het jaar dat u uw AOW-leeftijd bereikt.

U mag zelf kiezen wanneer de uitkeringen eindigen. Met deze lijfrentevorm kunt u misschien eerder stoppen met werken doordat de uitkeringen de periode tot aan uw pensioen overbruggen.

- Heeft u op uw vrijkomende lijfrenteproduct niet ingelegd na 31 december 2005? Dan mag u het hele kapitaal daarvan gebruiken voor een overbruggingslijfrente.
- Heeft u op uw vrijkomende lijfrenteproduct nog inleg gedaan na 31 december 2005? Dan mag u alleen voor de waarde op 31 december 2005 van dit product een overbruggingslijfrente kopen. Voor het overige kapitaal uit uw lijfrenteproduct moet u een andere keuze maken. Bijvoorbeeld verder sparen, ineens tot uitkering laten komen of een periodieke uitkering met een langere looptijd.

Levenslange oudedagslijfrente

U kunt ook kiezen voor levenslange lijfrente-uitkeringen. De uitkeringen lopen dan door totdat u overlijdt. Wijst u iemand anders aan als 2^e verzekerde? Dan eindigen de uitkeringen pas als u en die andere persoon zijn overleden. Zie ook de informatie bij 'Overlijden tijdens de uitkeerfase'. Er geldt geen maximum voor de hoogte van de uitkeringen van de levenslange oudedagslijfrente.

Overlijden tijdens de uitkeerfase

Voor alle uitkeringsvormen geldt dat u uzelf aanwijst als verzekerd lijf ('verzekerde') voor de verzekering met periodieke uitkeringen. Bij uitkeringen met een afgesproken vaste einddatum geldt het volgende: De uitkeringen lopen door tot de vaste einddatum. Maar overlijdt de verzekerde voor die vaste datum? Dan stoppen op dat moment ook de uitkeringen. U kunt vaak ook 2 verzekerden aanwijzen. Overlijdt 1 van de 2 verzekerden voor de vaste einddatum? Dan lopen de uitkeringen nog gewoon door tot die vaste einddatum.

Maar overlijdt de langstlevende ook voor de vaste einddatum. Dan stoppen de uitkeringen op dat moment. Wist u een 2^e verzekerde aan? Dan moet u ook aangeven wie de begunstigde (de ontvanger) is als de uitkeringen na uw overlijden doorlopen.

Bij een levenslange lijfrente stoppen de uitkeringen altijd pas als de verzekerde is overleden. Bij 2 verzekerden stoppen de uitkeringen pas als de langstlevende overlijdt.

Let op: u loopt de kans een deel van uw lijfrentekapitaal te verliezen als u (en eventueel de 2^e verzekerde) vroeg overlijdt. Wist u bijvoorbeeld alleen uzelf aan als verzekerde en overlijdt u na de eerste uitkering? Dan stoppen de uitkeringen. Het kapitaal dat u heeft ingelegd en nog niet tot uitkering is gekomen, is voor de verzekeringsmaatschappij. Uw erfgenamen lopen dit geld dan mis. U kunt dit voorkomen door een overlijdensrisicoverzekering te sluiten. U kunt daarmee bijvoorbeeld het bedrag van uw inleg verzekeren. U kunt daarbij afspreken dat het verzekerde bedrag daalt met elke uitkering die u wel ontvangt.

Inkomsten- en loonbelasting

De premies die in het verleden zijn betaald, waren meestal aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. De uitkeringen zijn daarom belast met inkomstenbelasting in box 1 op het moment dat u de uitkeringen ontvangt. De verzekeraar die de uitkeringen doet, moet loonbelasting inhouden op de uitkeringen. Hij draagt die loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

De verzekeraar moet ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet inhouden op de uitkeringen en dit afdragen aan de Belastingdienst.

Afkopen tijdens de uitkeerfase

U kunt tijdens de uitkeerfase bij de meeste verzekeraars de waarde die op dat moment nog in de verzekering zit, niet ineens opnemen (afkopen). Staat de verzekeraar dit wel toe? Dan moet u over de afkoopwaarde inkomstenbelasting in box 1 betalen op het moment dat u de afkoopwaarde ontvangt. De verzekeraar houdt loonbelasting in over de uitgekeerde waarde. Die kunt u verrekenen met de inkomstenbelasting. Ook moet u een fiscale boete van maximaal 20% van de afkoopwaarde betalen. Dit heet revisierente.

Schenken is niet mogelijk.

De uitkeringen kunnen alleen aan u zelf toekomen. U kunt de uitkeringen niet aan iemand anders schenken. Alleen bij een scheiding kunt u de uitkeringen (of een deel daarvan) aan uw ex-partner laten toekomen. Daarvoor gelden wel bepaalde voorwaarden. Als u een 2^e verzekerde heeft aangewezen, kunnen na uw overlijden de uitkeringen toekomen aan degene die u daarvoor heeft aangewezen.

Wat mag u volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

U mag volgens de belastingregels de waarde van uw lijfrenteverzekering niet afkopen. Ook mag u de uitkeringen niet aan iemand anders laten toekomen. Doet u dit wel dan moet u ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over de waarde op dat moment. En u betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%, de revisierente. Er zijn nog meer dingen die u niet mag doen met uw lijfrenteverzekering waaruit u periodieke uitkeringen krijgt. Doet u dat toch? Dan heeft dat dezelfde gevolgen voor uw inkomstenbelasting en de revisierente.

De verzekering op naam van iemand anders zetten

U mag de verzekering niet aan iemand verkopen of weggeven. Bij een echtscheiding mag u soms wel (een deel van) de lijfrente aan uw ex-partner geven. Dit mag ook als u stopt met een geregistreerd partnerschap.

De verzekering verpanden

U mag uw verzekering niet verpanden aan een schuldeiser. U kunt uw verzekering bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor uw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

U mag uw verzekering alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. U mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kunt u bijvoorbeeld de waarde van uw verzekering niet omzetten in een lijfrenteproduct bij uw eigen B.V.

3b. Afkopen/uitkering ineens

U kunt het lijfrentekapitaal op einddatum ineens aan u zelf laten uitkeren. We noemen dit ook wel afkopen: u koopt namelijk de lijfrenteverplichting af. Een afkoop heeft gevolgen voor de belasting. Het maakt daarbij niet uit of het lijfrentekapitaal komt uit een lijfrenteverzekerings-, een -spaarrekening of een -beleggingsrecht.

Inkomsten- en loonbelasting

Als u afkoopt, moet u belasting betalen over de uitkering. Hoeveel belasting u precies moet betalen, is afhankelijk van de vraag of uw lijfrente een grote of kleine lijfrente is. Hieronder leest u hier meer over.

Afkoop kleine lijfrente

Is uw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan het grensbedrag (€ 4.404,- in 2019)? Dan noemen we dit een 'kleine lijfrente'. Is uw vrijkomende lijfrentekapitaal lager dan de grens? En heeft u nog meer lijfrentekapitaal van het regime Wet IB 2001 of regime BHW bij dezelfde aanbieder? En is het totale kapitaal daarvan hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit toch een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerend product zit, telt niet mee.

Als u een kleine lijfrente afkoopt, betaalt u inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat u deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt uw aanbieder

het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar.

Uw huidige aanbieder moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is gebaseerd op de tabel bijzondere beloningen. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

Afkoop grote lijfrente

Is het vrijkomende kapitaal hoger dan het grensbedrag (€ 4.404,- in 2019)? Of heeft u meerdere lijfrenteproducten bij dezelfde aanbieder die vallen onder de regels van het regime BHW of Wet IB 2001? En is het totaal van die kapitalen hoger dan het grensbedrag? Dan noemen we dit een grote lijfrente.

Let op: een lijfrentekapitaal dat al in een periodiek uitkerend product zit, telt niet mee.

Koopt u een grote lijfrente (of een deel daarvan) af? Dan betaalt u inkomstenbelasting in box 1 over het bedrag dat ineens wordt uitgekeerd. De uitkering is belast op het moment dat u deze ontvangt. Ligt de einddatum aan het einde van het ene jaar, maar maakt uw aanbieder het geld pas in het volgende jaar over? Dan is het belast in dat volgende jaar. Behalve de inkomstenbelasting, betaalt u ook een fiscale boete. Deze boete heet revisierente. Die is maximaal 20% van het kapitaal dat ineens wordt uitgekeerd.

Uw huidige aanbieder moet loonbelasting inhouden op de uitkering. Het tarief is bij een grote lijfrente altijd 52%. De aanbieder draagt de loonbelasting af aan de Belastingdienst. U krijgt dus een nettobedrag. U kunt vervolgens bij uw belastingaangifte de inkomstenbelasting die u moet betalen, verrekenen met de loonbelasting die al is ingehouden. Het kan dat u nog inkomstenbelasting moet bijbetalen of terugkrijgt.

3c. Verder sparen

U kunt verder sparen (of beleggen) met het kapitaal dat nu vrijkomt. Dit kan bij een bank (of beleggingsinstelling) of bij een verzekeraar.

Verder sparen kan alleen als u korter dan 5 jaar geleden uw AOW-leeftijd bereikte. De einddatum van een (nieuw) lijfrentespaarproduct mag namelijk niet later liggen dan in het 5^e jaar na het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt.

U kunt soms verder sparen door de looptijd van uw huidige product te verlengen. Of u gebruikt het vrijkomende kapitaal als storting in een nieuwe lijfrente-verzekering, -spaarrekening of -beleggingsrecht zonder dat u op dat moment inkomstenbelasting betaalt. We noemen dat ook wel een kapitaal- of waardeoverdracht. Het kapitaal dat u overdraagt, kunt u niet als lijfrentepremie voor uw nieuwe lijfrenteproduct aftrekken voor de inkomstenbelasting. Als u verder spaart, beslist u in de toekomst opnieuw wat u met het vrijkomende kapitaal doet. U kunt dan weer kiezen uit de mogelijkheden met dezelfde gevolgen zoals die staan bij Wet IB 2001 regime lijfrente box 1. Tijdens de spaarfase zit uw lijfrenteproduct in box 1 van de inkomstenbelasting. U betaalt dus niet jaarlijks box 3 inkomstenbelasting over de waarde/het tegoed van uw lijfrenteproduct.

Nieuwe inleg en de belasting

U kunt zowel bij een bank, verzekeraar als beleggingsinstelling ervoor kiezen nog nieuwe inleg te doen, naast de waarde die u overdraagt. We noemen die nieuwe inleg 'lijfrentepremie'. De lijfrentepremie is mogelijk aftrekbaar voor de inkomstenbelasting in box 1. De Belastingdienst stelt hier voorwaarden aan.

U kunt uw premie of een deel ervan aftrekken als u 'jaarruimte' heeft. De jaarruimte is een rekenformule. Daarmee stelt de Belastingdienst vast of u over het afgelopen jaar een pensioentekort heeft. Daarmee bedoelen we dat u geen of te weinig pensioen heeft opgebouwd.

De jaarruimte is afhankelijk van uw belastbaar inkomen en van de pensioenopbouw bij uw werkgever. U moet dan kijken naar uw inkomen en pensioenopbouw van het vorige jaar. Uw inkomen en pensioenopbouw in bijvoorbeeld 2019 bepalen dus wat u jaarruimte in 2020 is. En wat u dus in 2020 aan lijfrentepremie kunt inleggen en aftrekken.

Gebruikt u in een jaar niet uw hele jaarruimte?

Dan kunt u dat later nog inhalen. U heeft daarvoor dan 7 jaar de tijd. We noemen dit de 'reserveringsruimte' of 'inhaalruimte'. U kunt uw jaarruimte gebruiken tot en met het jaar waarin u uw AOW-leeftijd bereikt. Daarna heeft u geen jaarruimte meer. Na uw AOW-leeftijd kunt u nog wel uw reserveringsruimte gebruiken.

De aftrekmogelijkheden die u via jaar- en reserveringsruimte heeft, kunt u berekenen op belastingdienst.nl.

Bent u ondernemer?

Dan kunt u misschien meer inleggen en aftrekken. U kunt bijvoorbeeld het bedrag van de oudedagsreserve op uw bedrijfsbalans inleggen op een lijfrente opbouwproduct. En stopt u met uw onderneming? Dan kunt u de stakingswinst inleggen. Hoe ouder u bent als u met uw onderneming stopt, hoe meer stakingswinst u mag inleggen en aftrekken. Hoe dat precies voor u werkt, kunt u het beste bespreken met uw (financieel) adviseur.

Nieuwe inleg beperkt uw mogelijkheden voor tijdelijke uitkeringen

Wilt u verder sparen met het vrijkomende kapitaal? En wilt u in het product waarin u verder spaart ook nog nieuwe lijfrentepremie inleggen? Dan verspeelt u mogelijk bepaalde rechten als u later periodieke uitkeringen aankoopt.

Zet u uw vrijkomende kapitaal voort in een lijfrenteproduct waarop u niet meer inlegt? En opent u een nieuw 2^e lijfrenteproduct waarop u de nieuwe lijfrentepremies gaat inleggen. Dan verspeelt u deze rechten niet.

Lijfentekapitaal opgebouwd vóór 2014

U wilt verder sparen met uw vrijkomende lijfentekapitaal in een nieuw product. Of u verlengt de einddatum van uw huidige product. Heeft u uw vrijkomende lijfentekapitaal gedeeltelijk opgebouwd vóór 2014? En heeft u na 2013 niet meer ingelegd op dat lijfenteproduct? Maar wilt u wel weer gaan inleggen in de komende periode? Dan verspeelt u voor de toekomst bepaalde rechten voor een tijdelijke periodieke lijfrente-uitkering.

Dat zit zo: Voor de periodieke uitkeringen uit een tijdelijke oudedagslijfrente geldt dat deze pas mogen starten vanaf het jaar dat u de AOW-leeftijd bereikt. Maar heeft u kapitaal in een lijfenteproduct opgebouwd voor 2014? Dan mag u de tijdelijke oudedagslijfrente ook eerder laten in gaan, namelijk vanaf het jaar dat u 65 wordt.

Daarbij geldt het volgende:

- Heeft u na 2013 niet meer ingelegd op dat product? Dan mag u met het hele kapitaal een tijdelijke oudedagslijfrente aankopen die ingaat in het jaar waarin u 65 wordt.
- Heeft u op uw vrijkomende lijfenteproduct nog inleg gedaan na 2013? Dan mag u alleen voor de waarde van dit product op 31 december 2013 een tijdelijke oudedagslijfrente kopen die start in het jaar waarin u 65 wordt. Voor het overige deel moet u een andere keuze maken.

Lijfentekapitaal opgebouwd vóór 2006

U wilt verder sparen met uw vrijkomende lijfentekapitaal in een nieuw product. Of u verlengt de einddatum van uw huidige product. Heeft u uw vrijkomende lijfentekapitaal gedeeltelijk opgebouwd vóór 2006? En heeft u na 2006 niet meer ingelegd op dat lijfenteproduct? Maar wilt u wel weer gaan inleggen in de komende periode? Dan verspeelt u voor de toekomst bepaalde rechten voor de overbruggingslijfrente.

Dat zit zo: Heeft u kapitaal in een lijfenteproduct opgebouwd voor 2006? Dan kunt u een periodieke uitkering in de vorm van een overbruggingslijfrente aankopen. Daarbij geldt het volgende:

- Heeft u na 2005 niet meer ingelegd op dat product? Dan mag u met het hele kapitaal een overbruggingslijfrente aankopen.

- Heeft u op uw vrijkomende lijfenteproduct nog inleg gedaan na 2005? Dan mag u alleen voor de waarde op 31 december 2005 van dit product een overbruggingslijfrente kopen. Voor het overige deel moet u een andere keuze maken.

Lees meer over periodieke uitkeringen bij een verzekeraar onder [Wet IB 2001 - overbruggingslijfrente](#).

3c.1 Verder sparen bij een bank of beleggingsinstelling

Brengt u het lijfentekapitaal onder in een lijfentepaarproduct bij een bank? Dan blijven de regels van het regime Wet IB 2001 gelden.

Overlijden tijdens de spaarfase

Overlijdt u tijdens de spaarfase? Dan valt het tegoed van uw lijfentepaarrekening op dat moment in uw nalatenschap. Bent u getrouwd of geregistreerd partner? En hoort de rekening tot het gezamenlijk vermogen? Dan komt ook een deel toe aan uw partner.

Volgens de belastingregels moeten uw erfgenamen (en eventueel uw partner) met het tegoed dat aan ieder van hen toekomt, periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen. Voor de looptijd van die uitkeringen gelden speciale regels. Die zijn anders dan de regels die gelden als u zelf lijfrente-uitkeringen aankoopt met uw eigen lijfrentetegoed. Lees meer over de regels die gelden voor de [periodieke uitkeringen bij overlijden](#).

Uw nabestaanden mogen, op een enkele uitzondering na, niet naar eigen keuze het tegoed onderling verdelen. Zij moeten het tegoed overnemen in dezelfde verhouding als zij recht hebben op de hele nalatenschap. Verdelen ze het tegoed toch op een andere manier? Dan overtreden zij de belastingregels. Kopen ze geen periodieke uitkeringen aan? Maar nemen ze het tegoed dan ineens op (afkopen)? Ook dan overtreden ze de belastingregels. In beide gevallen moeten ze inkomstenbelasting betalen over het tegoed. Ook moeten ze dan een boete betalen van 20% van de waarde waar ze eigenlijk recht op hebben. Dit heet revisierente.

Wilt u dat uw tegoed na uw overlijden aan 1 of meer specifieke nabestaanden toekomt? Zonder problemen voor de belasting? Dan kunt u dit in uw testament regelen. Uw notaris kan u daarbij helpen. Let er daarbij wel op dat uw lijfrentegoed moet toekomen aan een natuurlijk persoon. Gaat uw spaartegoed na uw overlijden naar een 'niet-natuurlijk persoon'? Bijvoorbeeld een stichting, goed doel of een B.V.? Dan ziet de Belastingdienst dit als een overtreding. Ook dan wordt het hele tegoed ineens belast met inkomstenbelasting en betaalt u revisierente.

Wat mag u volgens de belastingregels niet doen met het spaartegoed?

U mag volgens de belastingregels het tegoed van uw lijfrenterekening niet afkopen. Doet u dit wel? Dan moet u ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over het tegoed. En u betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%. Dit is de revisierente. Lees meer over de [gevolgen bij afkoop](#).

Er zijn nog meer dingen die u niet mag doen met uw lijfrentespaarrekening. Doet u dat toch? Ook dan moet u ineens inkomstenbelasting in box 1 en revisierente betalen over over het hele tegoed.

De rekening op naam van iemand anders zetten

U mag uw spaartegoed niet aan iemand anders geven of overmaken naar een andere spaar- of bankrekening. Bij een echtscheiding mag u soms wel (een deel van) uw spaartegoed aan uw ex-partner geven. Dit mag soms ook als u stopt met een geregistreerd partnerschap.

De rekening verpanden

U mag uw rekening niet verpanden aan een schuldeiser. U kunt uw rekening bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor uw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

U mag uw spaartegoed alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. U mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kunt u bijvoorbeeld uw spaartegoed niet omzetten in een lijfrenteproduct bij uw eigen B.V.

3c.2 Verder sparen bij een verzekeraar

Brengt u het lijfrentekapitaal onder in een lijfrenteverzekering bij een verzekeraar? Dan blijven de regels van het regime Wet IB 2001 gelden.

Overlijden tijdens de uitstelfase

Spaart u verder maar overlijdt u voor de nieuwe einddatum? Dan komt de waarde van de verzekering op dat moment toe aan de persoon of personen die u daarvoor als begunstigde heeft aangewezen. U moet namelijk bij uw nieuwe verzekering (of als u uw huidige verzekering verlengt) aan de verzekeraar aangeven wie op de einddatum en bij tussentijds overlijden de uitkering krijgt.

Volgens de belastingregels moeten de begunstigden met de uitkering die ieder krijgt, periodieke lijfrente-uitkeringen aankopen. Voor de looptijd van die uitkeringen gelden speciale regels. Die zijn anders dan de regels die gelden als u zelf lijfrente-uitkeringen aankoopt met uw eigen lijfrenteverzekering. Lees meer over de regels die gelden voor [periodieke uitkeringen bij overlijden](#).

Kopen uw begunstigden geen periodieke uitkeringen aan? Maar eisen zij de uitkering na het overlijden ineens op (afkopen)? Dan overtreden ze de belastingregels. Ze moeten dan inkomstenbelasting betalen over het tegoed. Ook moeten ze dan een fiscale boete van maximaal 20% betalen. Dit heet revisierente.

Gaat de uitkering na uw overlijden naar een 'niet-natuurlijk persoon'? Bijvoorbeeld een stichting, een goed doel of een B.V.? Dan ziet de Belastingdienst dit als een overtreding. Ook dan wordt het hele tegoed ineens belast met inkomstenbelasting en moet er revisierente worden betaald.

Wat mag u volgens de belastingregels niet doen met de periodieke uitkering?

U mag volgens de belastingregels de waarde van uw lijfrenteverzekering niet afkopen. Doet u dit wel? Dan moet u ineens inkomstenbelasting betalen in box 1 over de afkoopwaarde die u krijgt.

En u betaalt nog een fiscale boete van maximaal 20%. Dit is de revisierente. Lees meer over de precieze [gevolgen bij afkoop](#).

Er zijn nog meer dingen die u niet mag doen met uw lijfrenteverzekering. Doet u dat toch? Ook dan moet u ineens inkomstenbelasting in box 1 en revisierente betalen over de waarde van uw verzekering op dat moment.

De verzekering op naam van iemand anders zetten

U mag de verzekering niet aan iemand verkopen of weggeven. Bij een echtscheiding mag u soms wel (een deel van) de lijfrente aan uw ex-partner geven. Dit mag ook als u stopt met een geregistreerd partnerschap.

De verzekering verpanden

U mag uw verzekering niet verpanden aan een schuldeiser. U kunt uw verzekering bijvoorbeeld niet gebruiken als onderpand voor uw hypotheekschuld.

Overboeken naar een niet-toegestane uitvoerder

U mag uw verzekering alleen overboeken naar aanbieders van lijfrenteproducten die in de wet staan. U mag geen waardeoverdracht doen naar andere aanbieders. Zo kunt u bijvoorbeeld de waarde van uw verzekering niet omzetten in een lijfrenteproduct bij uw eigen B.V.

04

Goed om te weten

Bij Centraal Beheer staan we al meer dan 100 jaar klaar voor onze klanten. U kent ons vast van ‘Even Apeldoorn bellen’.

U kunt bij ons financiële producten en diensten afsluiten

Zoals verzekeringen, pensioenen, hypotheek, spaarrekeningen en beleggingsproducten. Rechtstreeks en via adviseurs die met ons samenwerken.

Vanaf 1995 horen wij bij Achmea

Centraal Beheer is een merk van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. in Apeldoorn. Achmea is de grootste verzekeraar van Nederland. Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 08077009 en de AFM onder nummer 12000441.

Uw gegevens in vertrouwde handen

Sluit u een verzekering of financiële dienst af? Dan hebben wij uw gegevens nodig. Denk aan uw naam, adres en woonplaats, e-mailadres, telefoonnummer en bankrekeningnummer. Soms hebben wij ook meer gegevens van u nodig. Achmea B.V. is verantwoordelijk voor een goede verwerking van uw persoonsgegevens.

Wilt u weten welke gegevens wij verwerken en waarvoor?

Kijk dan in ons Privacy Statement op centraalbeheer.nl/privacy. Daar leest u ook wat uw rechten zijn. En wanneer u bezwaar kunt maken tegen verwerking van uw gegevens. Wilt u ons Privacy Statement op papier ontvangen? Stuur dan een brief naar: Centraal Beheer Relatiebeheer, Postbus 9150, 7300 HZ Apeldoorn

Staan er fouten in deze brochure?

Ons doel is dat al onze informatie klopt en volledig is. En dat u alles zo goed mogelijk begrijpt. Maar er kan altijd ergens een fout staan. Wij zijn niet aansprakelijk voor eventuele gevolgen van die fout.

Staat er iets anders in de productvoorwaarden?

Uw en onze rechten en plichten staan in de productvoorwaarden. Staat hier wat anders dan in de productvoorwaarden? Dan gelden de productvoorwaarden.

Bent u niet tevreden? Laat het ons weten.

Bent u het niet met ons eens of heeft u een klacht? Dan horen wij dit graag. We willen u namelijk zo goed mogelijk helpen. Kijk voor meer informatie en ons klachtenformulier op centraalbeheer.nl/klachtdoorgeven. U kunt ook een brief sturen naar: Centraal Beheer Klachtenbureau, Postbus 9150, 7300 HZ Apeldoorn

Bent u niet tevreden over onze oplossing?

Neem dan contact op met het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid). Kijk voor meer informatie en een klachtenformulier op kifid.nl. U kunt ook bellen (070) 333 89 99 of een brief sturen naar: Kifid, Postbus 93257, 2509 AG Den Haag

Meer informatie over Centraal Beheer

Kijk voor meer informatie over ons en ons beleid, onze producten en onze gegevens op centraalbeheer.nl. Het adres van Centraal Beheer is: Laan van Malkenschoten 20, 7333 NP Apeldoorn

Contact met Apeldoorn

Stuur een e-mail

info@centraalbeheer.nl

Chat met ons

Dat kan eenvoudig via onze app.

Stuur een brief

Centraal Beheer, Postbus 9150, 7300 HZ Apeldoorn

Bel 'Even Apeldoorn' (055) 579 8100

Dat kan van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 16.30 uur. Wij helpen u graag verder.

centraalbeheer.nl/lijfrente-komt-vrij